

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KAR
BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
Alkalmazott Nyelvészeti és Fonetikai Tanszék,
MTA–ELTE Lendület Lingvális Artikuláció Kutatócsoport

A gyermeki artikuláció fejlődésének longitudinális és transzverzális vizsgálata

Kulcsszavak: beszéd, artikuláció, anyanyelv-elsajátítás

Kutatási koncepció: A gyermeki artikuláció mind a beszédszervek méretváltozása, mind az artikulációs koordináció fejlődése miatt folyamatos változásban van. Ennek a változásnak, valamint az egyes életkorokra jellemző mintázatoknak a leírása a kutatás célja. A vizsgálati eredmények egyrészt hozzájárulnak a gyermeki beszédfejlődéssel kapcsolatos tudásunk bővüléséhez, másrészt – mivel a kutatás résztvevői ún. tipikus fejlődési gyermekek – kiindulópontként szolgálnak az artikulációs zavart mutató gyermekpopuláció vizsgálatához és terápiájához.

Kutatási szolgáltatások: Az adatok kiindulási alapot szolgáltatnak a valamilyen beszédzavarral vagy kommunikációs problémával rendelkező, életkorban illesztett gyermekek beszédének vizsgálatához, valamint a terápiájuk megtervezéséhez. A nyelv- és beszédoktatásban ugyancsak hasznosulhatnak az adatok az ún. biofeedback lehetőségének kihasználásával.

Kutatók: Csapó Tamás Gábor, Deme Andrea, Grácz Tekla Etelka, Markó Alexandra

Kapcsolat:

ELTE Innovációs Központ, 1053 Budapest, Kecskeméti utca 10-23,
innovacio@innovacio.elte.hu, 061 411 6500 / 6747

Csapó Tamás Gábor, MTA–ELTE Lendület Lingvális Artikuláció Kutatócsoport,
Múzeum krt. 4/A, csapot@tmit.bme.hu, 06 1 411 6500 / 5189

Deme Andrea, ELTE BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, MTA–ELTE Lendület Lingvális Artikuláció Kutatócsoport, Múzeum krt. 4/A,
deme.andrea@elte.btk.hu, 06 1 411 6500 / 5189

Grácz Tekla Etelka, MTA–ELTE Lendület Lingvális Artikuláció Kutatócsoport,
Múzeum krt. 4/A, graczi.tekla.etelka@nytud.hu, 06 1 411 6500 / 5218

Markó Alexandra, ELTE BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, MTA–ELTE Lendület Lingvális Artikuláció Kutatócsoport, Múzeum krt. 4/A,
marko.alexandra@btk.elte.hu, 06 1 411 6500 / 5218

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KAR
BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
Alkalmazott Nyelvészeti és Fonetikai Tanszék,
MTA–ELTE Lendület Lingvális Artikuláció Kutatócsoport

Rendelkezésre álló infrastruktúra: Elektromágneses artikulográf, nyelvultrahang, elektrolottográf

Mely iparágaknak releváns a szolgáltatás: Kulturális és kreatív ipar (beszédtechnológiai, gyógypedagógiai, pedagógiai alkalmazásokhoz).

Szolgáltatáshoz kapcsolódó publikációk:

- MARKÓ Alexandra, CSAPÓ Tamás Gábor, DEME Andrea, GRÁCZI, Tekla Etelka, BARTÓK Márton 2019. Gyermek lingvális artikulációjának variabilitása magánhangzós nyelvkontúrok alapján. In: BÓNA Judit, HORVÁTH Viktória (szerk.) *Az anyanyelv-elsajátítás folyamata hároméves kor után*. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó. 165–190.
- MARKÓ, Alexandra, CSAPÓ, Tamás Gábor, BARTÓK, Márton, GRÁCZI, Tekla Etelka, DEME, Andrea 2019. Patterns of lingual CV coarticulation in Hungarian children's speech: The case of stops. In: ROSE, Ralph L., EKLUND, Robert (eds.): *Proceedings of DiSS 2019. The 9th Workshop on Disfluency in Spontaneous Speech*. ELTE Eötvös Loránd University. Budapest, Hungary. 12–13 September, 2019. 93–94.
- GRÁCZI Tekla Etelka, CSAPÓ Tamás Gábor, DEME Andrea, BARTÓK Márton, MARKÓ Alexandra 2020. Az /s/ és /j/ hangok akusztikai és artikulációs elkülönítése gyermekeknél: két longitudinális esettanulmány. In: BÓNA Judit, KREPSZ Valéria (szerk.) *Nyelvfejlődés csecsemőkortól kamaszkorig*. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó. 45–66.
- MARKÓ Alexandra, CSAPÓ Tamás Gábor, BARTÓK Márton, DEME Andrea, GRÁCZI Tekla Etelka 2020. Magyar gyermekek artikulációs vizsgálatának lehetőségei: miért és hogyan? In: BÓNA Judit, KREPSZ Valéria (szerk.) *Nyelvfejlődés csecsemőkortól kamaszkorig*. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó. 23–44.

Szolgáltatáshoz kapcsolódó releváns projektek:

- MTA–ELTE Lendület Lingvális Artikuláció Kutatócsoport 2016–2021, témavezető Markó Alexandra

